

Vyjádření vedoucího práce k diplomové práci Terezy Steklé „Recentní morfogenetické procesy v lokalitě geodynamické observatoře Pecný“

Téma předložené diplomové (magisterské) práce Bc. Terezy Steklé bylo zvoleno jako pokračování geomorfologických výzkumů v oblasti Geodynamické observatoře Pecný (GOPE) a Astronomické observatoře Ondřejov (AÚ AV ČR). Výsledky této práce jsou součástí fyzicko-geografických podkladů využívaných pro analýzy, interpretace a víceoborovou regionální syntézu geofyzikálních a geodynamických měření a pozorování, která jsou prováděna v rámci dlouhodobého programu Výzkumného centra dynamiky Země. Uvedené komplexní výzkumy, kterými se zabývá poměrně rozsáhlý tým pracovníků řady geovědních oborů, již v současné době umožňují postupně zdůrazňovat interpretační etapu převážně experimentálních prací, což je spojeno i s rostoucí publikační aktivitou uvedeného týmu v regionálním i teoretickém kontextu.

Magisterská práce Bc. Terezy Steklé se zabývá morfogenetickými procesy v lokalitě geodynamické observatoře Pecný (GOPE) a jejich vlivem na recentní vývoj povrchových tvarů. Hodnocení jejich účinků bylo zkoumáno na základě vybraných geomorfologických fenoménů. Důraz byl kladen především na projevy intenzivního zvětrávání, svahových pohybů, erozních procesů a antropogenní činnosti. Pro ucelenou charakteristiku recentních morfogenetických procesů byla provedena i dílčí analýza mikroklimatických podmínek, vlhkostních a teplotních poměrů půdy a výšky hladiny podzemní vody přímo v areálu GOPE.

Typy a intenzita působení recentních morfogenetických procesů v lokalitě GOPE byly popsány také s přihlédnutím k paleogeografické historii povrchových tvarů v kvartéru. Variabilní působení morfogenetických procesů v Ondřejovské vrchovině bylo v tomto kontextu podmíněno jak podstatnými změnami klimatických podmínek v neogénu a kvartéru, tak neotektonickými pohyby.

V současné době se na vzniku zvětralinového pláště nejvíce podílí chemická složka zvětrávání, zatímco např. mrazové zvětrávání působí pouze v zimní části roku. Je doložena redukce vlivu regelačních cyklů na působení morfogenetických procesů během jara a také na podzim. V těchto obdobích je také dokumentován nárůst vlhkosti půdy a hladiny podzemní vody. Sezónní i denní chod geodetických a geofyzikálních přístrojů v areálu GOPE ovlivňuje zejména množství podzemní vody. V Ondřejovské vrchovině jsou intenzivní zvětrávání

skalních výchozů a svahové pohyby soustředěny na poměrně hluboce zaříznutá (občas odlesněná) údolí vodních toků. Podstatným faktorem současných změn povrchových tvarů a charakteru krajiny v Ondřejovské vrchovině je činnost člověka.

V průběhu studijní, terénní a interpretační etapy přípravy diplomové práce prokázala autorka schopnosti pro systematickou výzkumnou práci. Uplatnění hlavních (vybraných) výsledků předložené studie je do značné míry závislé na rychlosti postupu týmové spolupráce při výše naznačené víceoborové interpretaci souboru měření, která jsou na GOPE prováděna. Diplomovou práci Bc. Terezy Steklé „Recentní morfogenetické procesy v lokalitě geodynamické observatoře Pecný“, která byla předložena v magisterském studijním oboru fyzická geografie a geoekologie na PřF UK v Praze, doporučuji přijmout k obhajobě, a to s návrhem na její hodnocení stupněm „výborně“.

Prof. RNDr. Jan Kalvoda, DrSc.
vedoucí práce

Praha, 31. srpna 2012